

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Nadomestni habitati in evropska sodna praksa

Tina Klemenčič

Delavnica CPVO, Ljubljana, 5.11.2015

Kaj je nadomestni habitat?

Območje, na katerem se vzpostavi habitat z enakimi značilnostmi in funkcijo, kot jo ima zaradi posega uničen oz. okrnjen habitat.

- Služi ohranitvi stanja vrste ali habitatnega tipa, prizadetega zaradi posega.
- Omilitveni ukrep / izravnalni ukrep

Predstavitev govori o:

Pripravi plana oz. posega in presoji njunih vplivov na območjih Natura 2000

Ne govori o že povzročeni škodi

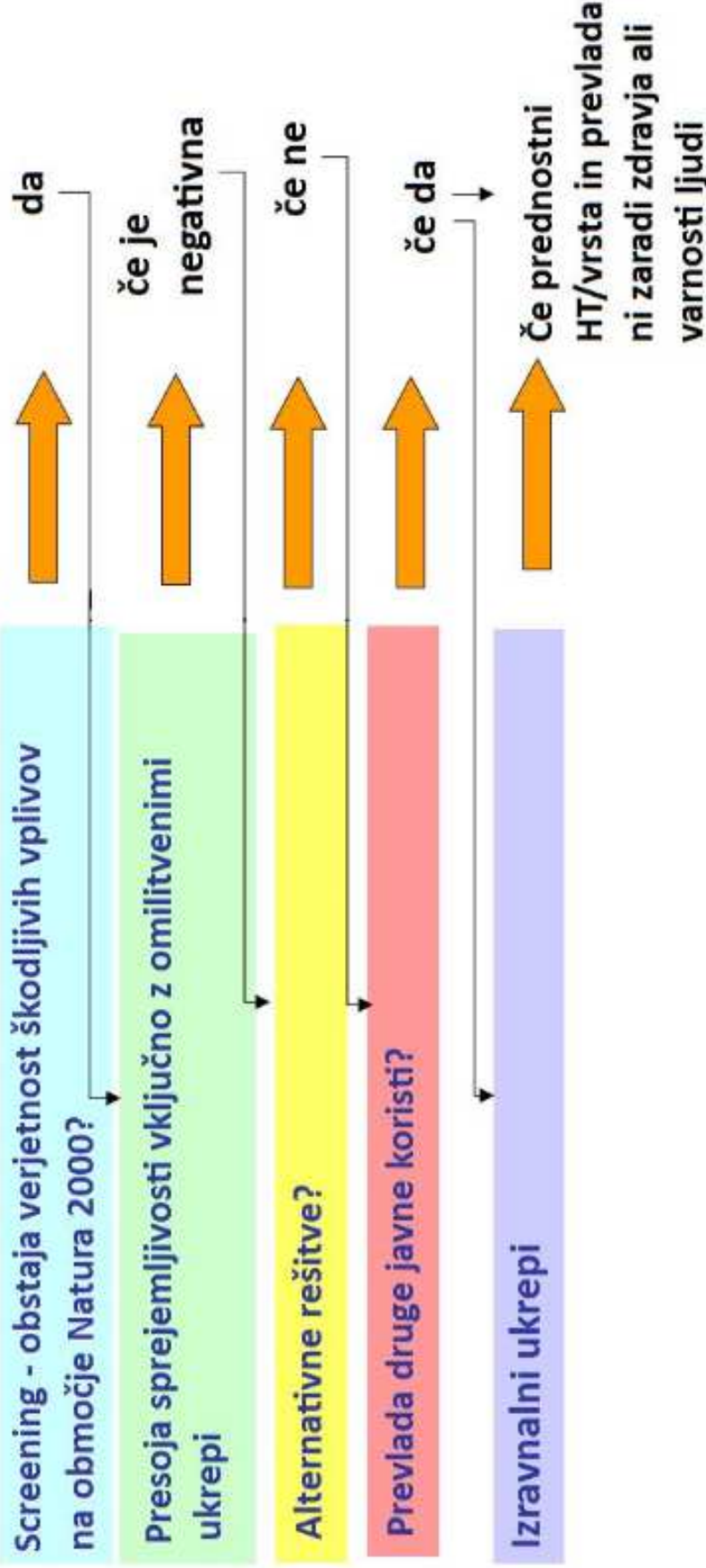
Ne govori o ostalih statusih ohranjanja narave

European
Commission

Stefan Leiner
Head of the Nature Unit
DG Environment, European Commission

Koraki presoje sprejemljivosti vplivov planov in posegov na območja Natura 2000 (člen 6.3 in 6.4)

Obvezno mnenje
Evropske komisije

ZRSVN

Predsodni in sodni postopki EU

Predsodni postopek (Evropska komisija)

EU pilot

Opomin

Obrazloženo
mnenje

Sodni postopek (Sodišče ES)

Sodba

Sodbe so sestavni in obvezni del prava!!

ZRSVN

Sodba sodišča C-521/12 z dne 15.5.2014

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=152343&pageIndex=0&doclang=SL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=333381>

- Projekt: trasa avtoceste A2, širitev avtoceste
- Zadevno območje: območje Natura 2000 Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek
- Prizadeti habitatni tip: travniki s prevladujočo stožko
- Vpliv: nalaganje dušika, izsuševanje in kisanje zemlje, prizadetih 6,7 ha travnikov
- Omilitveni ukrep: obnova hidrološkega sistema za vzpostavitev večje površine travnikov z boljšo kakovostjo.

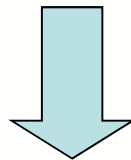
Ekstenzivni mokrotni travniki z modro stožko na zmerno hranljivih prsteh v dolini Želimeljščice.
© 2008, Tatjana Čelik, vir: Tatjana Čelik

ZRSVN

Tožba proti sklepu ministra, s katerim je sprejel načrt:

1. Minister zaradi negativnih vplivov širitve AC ne bi smel sprejeti projekta trase AC A2.
2. Predlagan ukrep se ne sme opredeliti kot omilitveni ukrep.

Vprašanja nizozemskega sodišča sodišču ES v predhodno odločanje:

1. Če projekt škodi območju habitatnega tipa in se na istem območju vzpostavi enako velika ali večja površina tega HT, se sme to razlagati na način, da projekt ne škoduje celovitosti zadevnega območja?
2. Če ne, je treba tak ukrep opredeliti kot izravnalni ukrep v smislu odstavka 6(4) Direktive o habitatih?

ZRSVN

Ključne ugotovitve in sodba

- Neškodovanje celovitosti območja v smislu 6(3) člena direktive zahteva vzdrževanje ugodnega stanja ohranjenosti tega območja, to je trajno ohranitev ključnih značilnosti zadevnega območja
- Projekt bo imel pomembne negativne učinke na varovani HT. Tak projekt lahko škoduje trajni ohranitvi značilnosti območja in lahko vpliva na celovitost območja v smislu člena 6(3) direktive.
- Namen predlaganih ukrepov ni zmanjšati negativnih učinkov, ampak njihova kasnejša izravnava. S tem ni mogoče zagotoviti, da projekt ne bo škodil celovitosti območja.
- Uspešnost predlaganega ukrepa se težko potrdi z gotovostjo, učinki so vidni šele čez nekaj let, zato jih ni mogoče upoštevati v okviru postopka 6(3).

Iz teh razlogov je Sodišče razsodilo:

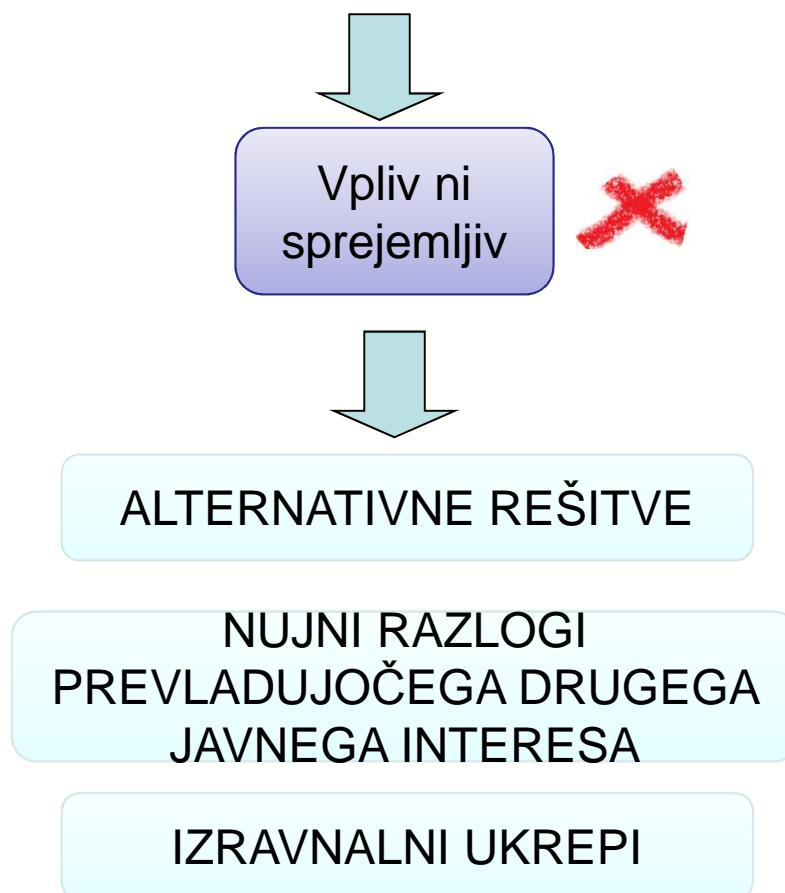
Člen 6(3) Direktive je treba razlagati tako, da **načrt ali projekt**, ki ni neposredno povezan z upravljanjem območja, pomembnega za skupnost, ali zanj ni potreben, **ki ima negativne posledice za naravni habitatni tip na tem območju in ki določa ukrepe za ustvaritev enako velike ali večje površine tega habitatnega tipa na tem območju, škodi celovitosti zadevnega navedenega območja**. Taki ukrepi se lahko, če je potrebno, opredelijo kot „**izravnalni ukrepi**“ v smislu odstavka 4 tega člena, le če so **izpolnjeni pogoji iz te določbe**.

ZRSVN

Posledice

Vplive posega, zaradi katerih bi bilo treba izvesti nadomestne habitate, je treba opredeliti kot škodljive za varstvene cilje zadevnega območja.

ZRSVN

Ali to pomeni, da je na območjih Natura 2000 možno nadomestni habitat uporabiti izključno kot izravnalni ukrep? **DA.**

Skladno s sodbo EU ugotovitev, da vplivi plana niso bistveni, če se vzpostavi nadomestni habitat (ocena C – nebistven vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov), **NI MOŽNA.**

Možna je ocena B, kjer izguba dela habitata ne pomeni bistvenega poslabšanja stanja habitata vrste ali habitatnega tipa.

ZRSVN

Zaključki

- Plan ali poseg s takšnimi vplivi, da zahtevajo izvedbo nadomestnih habitatov, škodljivo vpliva na varstvene cilje območja Natura 2000.
- Če druge alternative za dosego ciljev plana ali posega ne obstajajo, se tak plan ali poseg se sprejmeta samo po postopku 6(4), to je po izvedenem postopku prevlade druge javne koristi.
- Nadomestni habitat se lahko v tem postopku pojavi kot izravnalni ukrep.